

Tietoa henkilötietojen käsittelystä Right to Belong, Helsinki –tutkimuksessa

Tutkimukseen osallistuminen ja henkilötietojen antaminen on vapaaehtoista. Sinuun ei kohdistu mitään negatiivista seuraamusta, jos et osallistu tutkimukseen tai jos keskeytät osallistumisesi tutkimukseen.

1. Tutkimuksen rekisterinpitäjä

Helsingin yliopisto
Osoite: PL 3 (Fabianinkatu 33), 00014 Helsingin yliopisto

2. Yhteyshenkilö ja vastuullinen tutkija

Yhteyshenkilöt tutkimusta koskevissa asioissa:
Nimi: Janica Vinni-Laakso ja Ida Huttunen
Sähköpostiosoite: janica.vinni-laakso@helsinki.fi ja ida.e.huttunen@helsinki.fi
Tiedekunta/osasto/yksikkö: Kasvatustieteellinen tiedekunta
Osoite: Helsingin yliopisto, PL 9 00014 HKI

Vastuullinen tutkija:

Nimi: Katariina Salmela-Aro
Osoite: Helsingin yliopisto, PL 9 00014 HKI
Puhelinnumero: + 358 50 4155283
Sähköpostiosoite: katariina.salmela-aro@helsinki.fi

3. Tietosuojavastaavan yhteystiedot

Helsingin yliopiston tietosuojavastaavaan saat yhteyden sähköpostiosoitteesta tietosuoja@helsinki.fi.

4. Kuvaus tutkimushankkeesta ja henkilötietojen käsittelyn tarkoitus

Right to Belong, Helsinki –seurantatutkimus on Helsingin yliopiston kasvatustieteellisessä tiedekuunassa toteutettava osatutkimus, joka kiinnittyy laajaan Right to Belong –konsortiohankkeeseen. Hankkeessa tutkitaan oppilaiden yksinäisyyden kokemuksia ja ostrakismia sekä opiskeluhuvinvointia. Tavoitteenamme on selvittää, miten helsinkiläisten

nuorten yksinäisyys ja ulkopuolisuus vaikuttavat hyvinvointiin ja millaisia koulutuksellisia seurauksia yksinäisyyden ja ulkopuolisuuden kokemuksilla on heidän tulevaisuuden suunnitelmiin. Seurantatutkimuksessa kysymme tutkittavien henkilötietoja (nimi, sukupuoli, syntymäaika), jotta voimme yhdistää tutkittavan vastaukset eri mittauksissa muutoksen tutkimiseksi. Tutkimuksessa kerättävää kyselyaineistoa voidaan yhdistää myös aiemmin Growing Mind/Bridging the Gaps –hakkeissa (2019-2022) kerättyyn kyselyaineistoon, joka kohdistui samaan ikäkohorttiin Helsingin alueen kouluissa. Yhdistämiseen pyydämme erikseen luvan tutkittavilta. Kyselyaineisto tullaan keräämään vuosittain hankkeen päättymiseen saakka.

5. Mitä tietoja tutkimusaineisto sisältää

Aineisto on kyselyin kerätty aineisto. Tutkittavilta kerätään seuraavat henkilötiedot: nimi, sukupuoli, syntymäaika, yhteystiedot (puhelinnumero ja sähköpostiosoite), oppilaitoksen nimi ja asuinalueensa postiosoite. Henkilötietojen lisäksi kyselyissä kysytään kysymyksiä, jotka liittyvät tutkittavien yksinäisyyden ja ulossulkemisen kokemuksiin, koulunkäyntiin, hyvinvointiin ja tulevaisuuden tavoitteisiin.

6. Mistä lähteistä henkilötietoja kerätään

Yllä mainittuja henkilötietoja kerätään tutkimukseen osallistuvilta henkilöiltä kyselylomakkeella. Kyselylomakkeet ovat sähköisessä muodossa sensitiivisen tiedon keräämiseen soveltuvassa REDCap-ohjelmassa, joka sijaitsee Helsingin yliopiston palvelimella.

7. Arkaluonteiset henkilötiedot

Tutkimuksessa käsitellään seuraavia tietosuoja-asetuksen 9 artiklan mukaisia erityisiä henkilötietoryhmiä (eli arkaluonteisia henkilötietoja):

- Rotu tai etninen alkuperä
- Poliittiset mielipiteet
- Uskonnollinen tai filosofinen vakaumus
- Ammattiliiton jäsenyys
- Geneettiset tiedot
- Biometristen tietojen käsittely henkilön yksiselitteistä tunnistamista varten
- Terveys
- Luonnollisen henkilön seksuaalinen käyttäytyminen tai suuntautuminen

Arkaluontoisten tietojen käsittely perustuu tietosuoja-asetuksen 9 artiklan 2 kohdan j alakohtaan (käsittely on tarpeen tieteellisiä tutkimustarkoituksia varten) sekä tietosuojalain 6 §:n 1 momentin 7 kohtaan (tietosuoja-asetuksen 9 artiklan 1 kohtaa ei sovelleta tieteellistä tutkimusta varten tehtävään tietojen käsittelyyn).

8. Henkilötietojen käsittelyn oikeusperuste

Henkilötietoja käsitellään seuraavalla yleisen tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan mukaisella perusteella:

yleistä etua koskeva tehtävä/rekisterinpitäjälle kuuluvan julkisen vallan käyttö:

tieteellinen tai historiallinen tutkimus tai tilastointi (tietosuojalain 4 §:n 3 kohta)

tutkimusaineistojen ja kulttuuriperintöaineistojen arkistointi (tietosuojalain 4 §:n 4 kohta)

tutkittavan suostumus

rekisterinpitäjän tai kolmannen osapuolen oikeutettujen etujen toteuttaminen mikä oikeutettu etu on kyseessä:

Jos henkilötietojen käsittely perustuu tutkittavan suostumukseen, tutkittavalla on koska tahansa oikeus peruuttaa suostumuksensa. Suostumuksen peruminen ei vaikuta ennen peruuttamista suoritetun käsittelyn lainmukaisuuteen.

9. Tietojen vastaanottajat

Tunnistetietoja sisältäviin ja pseudonymisoiuihin tutkimusaineistoihin on pääsy Right to Belong Helsinki –hankkeen tutkijoilla ja työntekijöillä, jotka työskentelevät Helsingin yliopiston kasvatustieteellisessä tiedekunnassa. Pseudonymisoidut aineistot ovat kaikkien hankkeen tutkijoiden saatavilla, mutta tunnistetietoja sisältäviin aineistoihin on pääsy vain rajatulla joukolla, jotka koordinoivat hanketta.

Right to Belong Helsinki –hankkeen tutkijat tekevät yhteistyötä (aineistojen analysointi, tieteelliset julkaisut) kansallisen ja kansainvälisen saman alan tutkijaverkoston kanssa, mutta henkilötietoja sisältävä aineiston analysointi tapahtuu aina Right to Belong Helsinki –hankkeen työntekijän, tutkijan, tutkimusavustajan tai opiskelijan toimesta. Tämän johdosta hankkeen ulkopuolisten verkoston tutkijoiden on mahdollista käsitellä vain anonymisoituja aineistoja, joita ei pystytä yhdistämään osallistujien tunnistetietoihin.

10. Tietojen siirto tai luovuttaminen EU:n ja Euroopan talousalueen ulkopuolelle

Kaikki tutkijoiden käyttämät tunnisteellisia henkilötietoja käsittelevät ohjelmat ovat EU:n tietosuoja-asetuksen mukaisia ja niiden palvelimet sijaitsevat ETA-alueella.

Tutkimushankkeessa kerättäviä tunnisteellisia henkilötietoja ei siirretä missään muodossa Euroopan talousalueen ulkopuolelle.

11. Automatisoitu päätöksenteko

Tutkimuksessa ei tehdä automaattisia päätöksiä, joilla on merkittävä vaikutus tutkittaviin.

12. Henkilötietojen suojaus

Henkilötietoja käsitellään ja säilytetään niin, että ainoastaan niitä tutkimusta varten tarvitsevat henkilöt pääsevät tarkastelemaan tietoja.

Tietojärjestelmissä käsiteltäviä tietoja suojataan seuraavilla tavoilla:

- käyttäjätunnus** **salasana** käytön rekisteröinti kulunvalvonta
 muu, mikä:

Miten manuaalista aineistoa suojataan: *Tutkimuksessa ei kerätä manuaalisia aineistoja.*

Suorien tunnistetietojen käsittely:

- Rekisterinpitäjä kerää henkilötiedot ilman suoria tunnistetietoja
 Suorat tunnistetiedot poistetaan analysointivaiheessa
 Aineisto analysoidaan suoran tunnistetiedon, koska (peruste suorien tunnistetietojen säilyttämiselle):

13. Henkilötietojen käsittelyn kesto tässä tutkimuksessa

Tietoja käsitellään EU:n säädösten mukaisesti koko Right to Belong, Helsinki seurantatutkimuksen keston ajan (2022-2028).

Kerätty aineisto muokataan tutkijoiden käytettäväksi tutkimusaineistoksi siten, että henkilöiden tunnistamiseen liittyvät tiedot korvataan keinotekoisesti luodulla tunnisteella eli pseudonymisoidaan, jonka jälkeen aineisto tallennetaan Helsingin yliopiston salasanalla suojattuun digitaaliseen tallennustilaan. Alkuperäistä tunnistetietoa sisältävää havaintomatriisia säilytetään varsinaisesta tutkimusaineistosta erillään tietoturvalisessä verkkokansiossa, jonne on pääsy vain tutkimushankkeen valikoiduilla henkilöillä. Suorat tunnistetiedot sisältävä aineisto tuhotaan 1 vuosi hankkeen päättymisestä. Muita henkilötietoja sisältävä aineisto tuhotaan 10 vuotta hankkeen päättymisestä.

14. Henkilötietojen käsittely tutkimuksen päättymisen jälkeen

- Tutkimusaineisto hävitetään
- Tutkimusaineisto säilytetään tämän tutkimuksen tulosten luotettavuuden arvioimista varten:
- ilman suoria tunnistetietoja tunnistetiedoin
- Tutkimusaineisto säilytetään myöhempää, yhteensopivaa tieteellistä tutkimusta varten tietosuoja-asetuksen vaatimusten mukaisesti:**
- ilman suoria tunnistetietoja tunnistetiedoin

Tutkimusaineiston säilytys perustuu tietosuoja-asetuksen 5 artiklan 1 kohdan b ja e alakohtiin. Tutkimusaineiston uudesta tutkimuskäytöstä lähetetään rekisteröidyille uusi tietosuojailmoitus, paitsi jos rekisterinpitäjä ei enää pysty tunnistamaan rekisteröityjä tutkimusaineistosta.

Uudesta tutkimuksesta ei voida lähettää ilmoitusta rekisteröidylle myöskään silloin, jos tietojen toimittaminen olisi mahdotonta tai kohtuuttoman vaivalloista tai jos se estäisi tai vaikeuttaisi suuresti tutkimustarkoitusten saavuttamista (tietosuoja-asetuksen 14 artiklan 5 kohdan b alakohta).

15. Mitä oikeuksia rekisteröidyllä on ja oikeuksista poikkeaminen

Yhteyshenkilö tutkittavan oikeuksiin liittyvissä asioissa on tämän ilmoituksen kohdassa 1 mainittu henkilö.

Rekisteröidyn oikeudet

Tietosuoja-asetuksen mukaan rekisteröidyllä on oikeus:

- saada pääsy tietoihin
- oikaista tietoja
- poistaa tiedot ja tulla unohdetuksi
- rajoittaa tietojen käsittelyä
- siirtää tiedot järjestelmästä toiseen
- vastustaa tietojen käsittelyä
- olla joutumatta automaattisen päätöksenteon kohteeksi.

Rekisteröity ei kuitenkaan voi käyttää kaikkia oikeuksia kaikissa tilanteissa. Tilanteeseen vaikuttaa esimerkiksi se, millä perusteella henkilötietoja käsitellään.

Tarkempaa tietoa rekisteröidyn oikeuksista eri tilanteissa löytyy tietosuojavaltuutetun verkkosivuilta: <https://tietosuoja.fi/rekisteroidyn-oikeudet-eri-tilanteissa>

Oikeuksista poikkeaminen

Tietosuoja-asetus ja Suomen tietosuojalaki mahdollistavat tietyistä rekisteröidyn oikeuksista poikkeamisen silloin, kun henkilötietoja käsitellään tieteellisessä tutkimuksessa ja oikeuksien toteuttaminen estäisi tai vaikeuttaisi suuresti käsittelyn tarkoitusten saavuttamista.

Tarvetta poiketa rekisteröidyn oikeuksista arvioidaan aina tapauskohtaisesti.

Valitusoikeus

Sinulla on oikeus tehdä valitus tietosuojavaltuutetun toimistoon, mikäli katsot, että henkilötietojesi käsittelyssä on rikottu voimassa olevaa tietosuojalainsäädäntöä.

Yhteystiedot:

Tietosuojavaltuutetun toimisto
Käyntiosoite: Ratapihantie 9, 6. krs, 00520 Helsinki
Postiosoite: PL 800, 00521 Helsinki
Vaihde: 029 56 66700
Faksi: 029 56 66735
Sähköposti: tietosuoja(at)om.fi